

گروه هدف: بیماران محترم

تهیه کننده: واحد آموزش دفتر پرستاری

خرداد ۱۴۰۱

همدان - پل پیشاهنگی ۴-۳۸۲۲۴۰۰۳-۰۸۱

LP

(نمونه گیری از مایع مغزی نخاعی)

شرح تست LP

مایع مغزی نخاعی مایعی شفاف و بی رنگ است که در داخل فضاهاى داخلی مغز و همچنین بین پرده های مغزی و اطراف نخاع جریان دارد. این مایع دارای مقداری پروتئین، قند و تعداد کمی سلول است. برای ارزیابی مایع نخاعی یک نمونه مایع از کانال نخاعی گرفته میشود. این نمونه مایع از طریق یک سوزن که در قسمت پایینی مهره ها (مهره های کمری) قرار داده میشود، به دست می آید. به این روش، کشیدن مایع نخاعی یا آب کمر نیز گفته میشود. گرفتن مایع نخاعی در صورتی که کلیه اصول مربوط به آن رعایت شده باشد اقدامی تقریباً بی خطر به حساب می آید.

در چه مواردی آزمایش کشیدن مایع مغزی نخاعی انجام میشود

- ۱- از این آزمایش عموماً برای تشخیص مننژیت یا عفونت پرده های مغز که مغز و نخاع را احاطه کرده است، استفاده می شود.
- ۲- عفونت بافت مغز یا انسفالیت
- ۳- خونریزی های مغزی
- ۴- تشخیص برخی بیماری ها مانند گلین باره یا ام اس یا لوسمی و آنوریسم مغزی

مواردی که نباید از این آزمایش استفاده کرد

- ۱- اختلالات انعقادی و احتمال خونریزی
- ۲- وجود مشکلات قلبی و تنفسی
- ۳- انجام جراحی ستون فقرات و داشتن پروتز در ناحیه کمری
- ۴- افزایش فشار داخل جمجمه

وضعیت در زمان انجام آزمایش

بیمار در وضعیت خوابیده به پهلو یا نشسته قرار بگیرد. وضعیت خوابیده به پهلو به دلیل کاهش خطر سردرد پس از آزمایش ارجح است. بعد از وضعیت دهی از بیمار خواسته می شود وضعیت جنینی یا قوس (گربه مانند) به خود بگیرد و پشت خود را خم کند، بدین ترتیب فاصله بین مهره های کمری بیشتر می گردد. در صورتی که به پهلو خوابیده شده باشد زانوهای خود را در سینه جمع کند و اگر نشسته است به جلو بر روی بالشتی خم شود.

مراحل انجام آزمایش

بزشک، منطقه پایین پشت کمر را با مواد ضد عفونی کننده تمیز می کند. سپس در فضای بین دو مهره پایینی (ستون فقرات) و پوست آن کمی ماده بی حسی تزریق می شود. در ابتدا کمی سوزش وجود دارد اما بعداً پوست را بی حس می کند. پزشک سوزن مخصوص این آزمایش را وارد پوست و بافت های بین دو مهره در فضای اطراف بین دو نخاع که با مایع مغزی نخاعی پر شده است، می کند. چون پوست با مواد بی

حسی موضعی بی حس شده است، اغلب افراد احساس درد نمی کنند اما با داخل شدن سوزن ممکن احساس فشار نمایند. با این وجود برخی احساس درد در پشت و یا پا در زمان ورود سوزن به داخل دارند.

_سوزن معمولاً حدوداً یک تا دو دقیقه داخل بدن است. به محض جمع آوری میزان مایع مورد نیاز، سوزن بیرون کشیده می شود و یک مشمع چسب دار در محل ورود سوزن قرار داده می شود. این آزمایش حتماً در شرایط استریل باید انجام شود.

_اگر احتمال مننژیت مطرح باشد نمونه به آزمایشگاه فرستاده می شود تا باکتری زیر میکروسکوپ بررسی شود. همچنین این مایع کشت داده میشود تا ببینند آیا باکتری رشد می کند و از چه نوعی هستند. این مایع همچنین اگر لازم باشد برای پروتئین، قند و دیگر مواد شیمیایی آزمایش می شود.

مراقبت های قبل از انجام آزمایش

۱- آرامش و خونسردی خود را حفظ نمائید.

۲- در صورتی که نگران هستید با پرستار یا پزشک خود مطرح نمائید.

۳- پرستار با توضیح روش به آرامش شما کمک خواهد کرد.

۴- از شما و همراهانتان رضایتنامه انجام عمل گرفته میشود.

۵- علائم حیاتی شامل فشار خون و تنفس و ضربان قلب به طور مرتب چک و بررسی می شود.

۶- در طول انجام آزمایش از حرکت های ناگهانی و سرفه و تحرک بپرهیزید.

۷- دست خود را به سمت گرفتن محل آزمایش نبرید.

۸- سعی کنید وضعیت خود را تغییر ندهید.

مراقبت های بعد از انجام آزمایش

۱- درد محل وارد کردن سوزن و گرفتن مایع نخاع پس از چند ساعت استراحت کردن برطرف خواهد شد.

۲- سردرد از عوارض تشخیصی است که با استراحت کردن بهتر خواهد شد.

۳- بهتر است بعد از آزمایش چند ساعت به پشت بخوابید با این کار احتمال سردرد کاهش می یابد.

۴- از تکان دادن شدید سر خودداری فرمایید.

۵- پانسمان محل گرفتن مایع را می توان پس از ۲۴ ساعت برداشت.

۶- می توانید پس از یک تا دو روز بعد از گرفتن نمونه حمام کنید.

۷- جواب آزمایش خود را حتماً پی گیری و به پزشک خود اطلاع دهید.

عوارض

- تشدید مشکلات قلبی - تنفسی
- درد در محل ورود سوزن
- سردرد
- خونریزی
- عفونت
- نشت مایع مغزی نخاعی